

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	Магістр	Форма навчання	Денна/заочна	Навчальний рік/семестр	2019-2020 н.р. семестр I/2.
-----------------------------	----------------	-----------------------	---------------------	-------------------------------	------------------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Педагогічна практика у початковій школі
Кафедра	Кафедра педагогіки та психології
Освітня програма	ОПП 01 Освіта/Педагогіка, 013 Початкова освіта, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: <u>обов'язкова</u> Кількість кредитів: 3 Тривалість практики: два тижні, 90 год. Вид контролю: залік
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Біда Олена Анатоліївна доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та психології e-mail: tetyanna@ukr.net
Пререквізити навчальної дисципліни	<i>Міждисциплінарні зв'язки:</i> загальна педагогіка, теорія та методика навчання в поч. школі, педагогічний менеджмент, основи педагогічної майстерності, загальна психологія, вікова психологія, філософія освіти.
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	<p align="center"><i>Анотація</i></p> <p>Головною метою педагогічної практики – практична підготовка магістрів до навчальної, виховної, методичної та організаційної діяльності в закладах загальної і спеціалізованої середньої освіти; формування їхньої професійно-педагогічної компетентності та ознайомлення студентів зі специфікою роботи психолога в закладах освіти.</p> <p>Основними завданнями педагогічної практики є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час навчання за фаховими та педагогічними дисциплінами, їх практичне застосування в закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти; - формування практичних умінь навчальної, виховної та дослідницької роботи зі школярами; - ознайомлення зі структурою й особливостями функціонування закладів середньої освіти I-III ступеня, їх методичним та матеріально-технічним забезпеченням;

	<ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення з досвідом роботи класовода, з вихованцями та їхніми батьками; - формування почуття відповідальності за власну педагогічну діяльність; - оволодіння вміннями педагогічного спілкування, організації і проведення виховної роботи, складання методичної розробки виховного заходу; - складання психолого-педагогічної характеристики учня; - проведення різних типів уроків та позакласних занять з окремих предметів; - добирати та доцільно використовувати на уроці активні форми і методи роботи з молодшими школярами; - спостерігати і аналізувати навчально-виховний процес; - вивчати вікові та індивідуальні особливості, здійснювати індивідуальний підхід до окремих учнів; - вести щоденник педагогічної практики; - формування у студентів стійкого інтересу до обраної професії, - стимулювання їх до вивчення спеціальних та педагогічних дисциплін, необхідних для здійснення професійної діяльності. - ознайомлення з системою психологічної служби в закладах освіти, її структурою, основними нормативно-правовими документами, що регулюють діяльність практичного психолога, специфікою і напрямками роботи окремих навчально-виховних закладів. <p>Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні <i>знати</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нормативно-правові основи роботи закладу загальної та спеціалізованої середньої освіти, вчителя, класного керівника, класовода та практичного психолога; - теоретичні засади організації освітнього процесу в закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти; - зміст та основні напрями діяльності педагогічних працівників та соціально-психологічних сфер закладу загальної та спеціалізованої середньої освіти; - методiku організації та проведення навчальних занять; - сучасні технології навчання і виховання школярів; систему виховної роботи закладу, мету, зміст; систему соціально-психологічної служби; - методiku організації та проведення виховних заходів; - основи управління педагогічним процесом у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти, - шляхи реалізації функцій управління в діяльності вчителя, класного керівника, класовода та практичного психолога; - права і функціональні обов'язки вчителя, класного керівника, класовода та практичного психолога. <p><i>уміти</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проектувати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність; - планувати навчальну, методичну, виховну роботу відповідно до навчального плану; - розробляти й проводити різні за типом уроки найбільш
--	---

ефективні при вивченні відповідних тем і розділів програми, адаптуючи їх до відповідних рівнів підготовки учнів;

- аналізувати навчальну й навчально-методичну літературу й використовувати її для побудови власного викладу програмного матеріалу, забезпечувати міжпредметні зв'язки;

- застосовувати сучасні методики й технології (у тому числі інформаційні, мультимедійні) для забезпечення якості освітнього процесу;

- розвивати у школярів інтерес до навчання, позакласної діяльності, свідомого вибору майбутньої професії;

- використовувати методи науково-педагогічних досліджень для вивчення колективу класу, вести щоденник педагогічних спостережень; здійснювати профорієнтаційну роботу з учнями; аналізувати, критично оцінювати результати власної професійної діяльності; відмежовувати область компетентності практичного психолога від області компетентності інших педагогічних працівників; корегувати свою діяльність.

Загальні компетентності 3, 5

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність приймати обґрунтовані рішення; виховувати навички міжособистісної взаємодії, визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Здатність вибудовувати соціальну взаємодію за принципами толерантності, безоціночності іншої особистості; вирішувати конфліктні ситуації і надавати підтримку в нових, проблемних і кризових ситуаціях.

Фахові компетентності 5, 10, 11

Здатність генерування нових ідей та креативності у професійній сфері; супроводжувати впровадження в освітню програму нові методи навчання в початковій освіті угорськомовних меншин; здатність до вивчення потенційних можливостей і специфічних культурних потреб учнів, реалізації індивідуальних програм супроводу; здатність впливати на психологічний клімат у колективі, прогнозувати виникнення педагогічного конфлікту, а також ефективно його вирішувати.

Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.

Здатність налагоджувати контакт у спілкуванні з учнями, батьками (особами, які їх замінюють), колегами.

Програмні результати практики:

ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 12, ПРН 16, ПРН 18

Знання сучасних інноваційних технологій підготовки та проведення різних форм організації занять у ЗО; усвідомлювати потенційні можливості організації навчального процесу у сучасній початковій школі в умовах розвивального навчання, на основі володіння персональним комп'ютером використовувати сучасні технології опрацювання інформації; раціонально використовувати

КТ під час підготовки та проведення занять та інших форм організації навчально-виховного процесу початкової школи.

Здатність здійснювати суб'єкт- суб'єктну взаємодію й розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми молодшого шкільного віку, особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з колегами.

Здатність інтегрувати принципи початкової освіти, компетентнісного та особистісно орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії тощо з сучасними інноваційними технологіями.

Здатність демонструвати уміння оперувати різними методами і засобами дослідницької діяльності педагога; володіти способами збору, систематизації та обробки інформації; вміти застосовувати інтерпретації отриманих результатів, вивчення та застосування педагогічної спадщини і досвіду роботи педагогів-новаторів, вміннями робити висновки; підбирати зміст, методи і організаційні форми навчання використовуючи різні види дидактичного матеріалу, тести, інформаційні завдання, різноманітні таблиці для оптимізації зусиль вчителя під час опрацювання навчального матеріалу з усіх навчальних предметів та предметів початкової освіти.

Здатність поєднувати оптимально технічні засоби навчання і виховання учнів та аналізувати ефективність окремих технологічних процедур, вміти здійснювати власну професійно-педагогічну діяльність у різних формах, користуючись методами психолого-педагогічної діагностики навчальних досягнень учнів, рейтинговою системою визначення рівня сформованості професійних знань і вмінь та враховуючи психологічні особливості навчання дітей.

Здатність формувати вміння оцінювати сучасні процеси у вітчизняній та зарубіжній дидактиці з позицій сьогодення та перспектив її розвитку. Знання основ психолого-педагогічних, методичних дисциплін, необхідних для розв'язання педагогічних, науково-методичних і організаційних завдань, основ самопізнання для подальшого саморозвитку і самовдосконалення. Готовність до вивчення потенційних можливостей та специфічних потреб суб'єктів освітнього процесу, розроблення та реалізації індивідуальних програм педагогічного супроводу.

Вміти організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів, а також узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість; створювати ефективні програми попередження відхилень соціально-професійного розвитку особистості, а також професійних ризиків у різних видах діяльності фахівця.

Уміння спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію українською, угорською та іноземною мовами. Здатність до критики й самокритики, знати психологію комунікацій та вміти застосовувати методи впливу.

Здійснювати на практиці аналіз своєї діяльності як викладача початкової освіти, практичного психолога та застосовувати методи педагогічної роботи та методи емоційної, когнітивної саморегуляції для оптимізації своєї діяльності та психічного стану.

Зміст практики:

- Знайомство з навчально-матеріальною базою школи, педагогічним, учнівським колективом та працівниками соціально-психологічної служби;
- Знайомство з організацією позакласної виховної практики класу, групи продовженого дня, з планами виховної роботи;
- Складання календарного плану-графіка роботи практиканта;
- Оволодіння методами і прийомами вивчення вікових і індивідуальних особливостей школярів;
- Підготовка та проведення виховних заходів;
- Участь у підготовці батьківських зборів, засідань батьківського комітету класу, відвідування учнів у сім'ї, разом з класоводом;
- Написання психолого-педагогічної характеристики на одного з учнів класу;
- Індивідуальна робота з невстигаючими та «важкими» учнями;
- Спостереження та проведення гурткової роботи з учнями, суспільно-корисної праці.

Для студентів, що здобувають додаткову кваліфікацію:

- Ознайомлення зі специфікою роботи психолога закладу, основними напрямками діяльності та функціями психологічної служби: практична діяльність (діагностична, профілактична, консультативна, корекційно-відновлювальна робота); методична діяльність (систематизація й оформлення психологічної документації, результатів психологічних досліджень).
- Ознайомлення з робочою, звітною та нормативною документацією психолога.
- Вивчення психологічного клімату в класі за допомогою відповідних методів для психолого-педагогічної характеристики класу.
- За період практики студент проводить 15 пробних занять, 1 психологічне дослідження та 1 тренінгове заняття в класі.

Організація педагогічної практики

Для проходження даного виду практики група студентів (10 осіб) ділиться на 2 підгрупи по 5 осіб. Студенти проводять різні типи уроків згідно календарно-тематичного плану. У групі один студент проводить пробний урок, а решта 4 ведуть спостереження.

Студенти, що здобувають додаткову кваліфікацію:

- 1) проводять соціометричне дослідження для вивчення психологічного клімату в класі;
- 2) проводять тренінгове заняття для розвитку толерантних відношень учнів.

Кожна група закріплюється до конкретного вчителя класу початкової освіти і виконують весь об'єм роботи передбаченого програмою психолого-педагогічної практики.

Контроль з питань організації та методики проведення навчально-виховної роботи в класі здійснюється вчителями початкових класів, а з питань психологічної служби здійснюється практичним психологом школи та керівниками груп практикантів.

Студент проводить різні типи уроків згідно календарно-тематичного плану у присутності вчителя фахівця. Аналіз і

оцінювання окремих уроків, виховних заходів проводяться у присутності керівників практики ЗУІ ім. Ф. Ракоці II.

Протягом психолого-педагогічної практики кожен практикант веде щоденник, в якому щоденно фіксує зміст з усіх видів проведеної роботи згідно плану практики.

Методи навчання:

Інструктаж, пояснення, практична робота, дослідницько-пошуковий метод.

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Проходження студентам психолого-педагогічної практики у початковій школі оцінюється так: **зараховано** або **не зараховано**.

Оцінювання здійснюється за такими показниками:

Зараховано – виконання програми практики та дотримання режиму практики відмінне, добре та задовільне, виконаний обсяг годин та навчальних занять, отримання позитивного відгуку керівника від бази практики; ведення щоденника регулярно; якісне та своєчасне оформлення звіту; обґрунтованість, логічність, ясність, переконливість у доповіді та відповідях на запитання під час захисту звіту;

Не зараховано – виконання програми практики та дотримання режиму практики недбале, виконаний неповний обсяг годин та навчальних занять, отриманий негативний відгук керівника від бази практики; ведення щоденника нерегулярне; неякісне і несвоєчасне оформлення звіту; необґрунтованість, нелогічність, непереконливість у доповіді та відповідях на запитання під час захисту звіту.

№	Показники якості виконаних завдань практики	Бали
1.	Виконання програми практики та дотримання режиму практики	10
2	Якісне оформлення і ведення щоденника	10
3.	Виконаний обсяг годин та навчальних занять	10
4	Рівень позитивного відгуку керівника від бази практики	5
5	Якісне оформлення звіту про проведену роботу згідно вимог	20
6	Своєчасна здача документації практики згідно вимог	5
7	Захист практики (обґрунтованість, логічність, ясність, переконливість у доповіді та відповідях на запитання під час захисту звіту обґрунтованість, логічність, ясність, переконливість у доповіді та відповідях на запитання під час захисту звіту)	40
Всього:		100

Для визначення рейтингу студента (слухачів) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 40 балів) $R_{\text{ат}}$ додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 60 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

		Оцінка за національною шкалою
--	--	-------------------------------

	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90–100	A	відмінно	зараховано
	82–89	B	добре	
	75–81	C		
	64–74	D	задовільно	
	60–63	E		
	35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
<p>Студенту, який не виконав програму практики з поважних, підтверджених документально причин, може бути надано право її повторного проходження за індивідуальним графіком із фінансуванням усіх витрат на її організацію та проведення фізичними чи юридичними особами за окремим кошторисом.</p> <p>Студент, який не виконав вимог практики або при повторному проходженні практики отримав у комісії незадовільну оцінку, відраховується з числа студентів інституту.</p>				
Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	<p><i>Політика щодо академічної доброчесності</i></p> <p>Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.</p> <p>Положення про академічну доброчесність в ЗУІ</p> <p>Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ</p>			
Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси	<p>ОСНОВНА:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бех І. Д. Виховання особистості: у 3 кн. Київ: Либідь, 2003. Кн. 1: Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. 280 с. Большакова І. О. Інтегровані уроки в початковій школі: посібник. Київ: Перше вересня, 2016. 176 с. Воронцова Т., Пономаренко В. Навально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу». Київ: Алатон, 2019. 128 с. Вчимося вчитися та критично мислити. Нестандартні завдання за темами тижнів до курсу «Я досліджую світ». 1 клас. Харків : ВГ «Основа», 2018. 136 с. 			

5. Гра по-новому, навчання по-іншому: методичний посібник/ упор. О. Рома – The LEGO Foundation. Київ, 2018. 44 с.
6. Державний стандарт початкової освіти. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
7. Дівакова І. І. Інтерактивні технології навчання у початкових класах. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 180 с.
8. Концепція «Нова українська школа». URL : <https://mon.gov.ua/ua>
9. Методика викладання української мови в початковій школі: навч.-метод. посіб. / за наук. ред. М. С. Вашуленка. Київ: Літера ЛТД, 2011. 364 с.
11. Коробко С.Л., Коробко О.І. Робота психолога з молодшими школярами. Методичний посібник. - К.: Літера ЛТД, 2014. - 416 с.
12. Корягін М. В. Основи наукових досліджень. Київ: Алерта, 2014. 622 с.
13. Модельні програми та навчальні матеріали. URL : <https://nus.org.ua/articles/vchyteli-ne-propustit-31-i-32-tyzhni-modelnoyi-navchalnoyiprogramy/>
14. Нова українська школа: поради для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.
15. Оніщенко І.В. НУШ Якщо батьки – партнери. Сучасні форми роботи з батьками першокласників. Харків: ВГ «Основа», 2018. 144 с.
16. Пехота О. М. Основи педагогічних досліджень. Київ: Знання, 2013. 288 с.
17. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень. Київ: Знання, 2007. 270 с.
18. Поліщук С.А. Методичний довідник з психодіагностики – К: Університетська книга, 2019.- 442с.
19. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи: підручник для студентів педагогічних факультетів. Київ: Грамота, 2012. 504 с.
20. Тематичні дні у 1 класі. I семестр / Н. А. Жиганюк та ін. Харків: ВГ «Основа», 2018. 144 с.
21. Тематичні дні у 1 класі. II семестр / Н. А. Жиганюк та ін. Харків: ВГ «Основа», 2018. 144 с.
22. Типові освітні програми. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalnaserednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
23. Хвилинка здоров'я – щодня. 1-2 класи / упоряд. В. П. Порощук. Харків : ВГ «Основа», 2018. 222 с.
24. Шість цеглинок: методичний посібник / упор. О. Рома – The LEGO Foundation. Київ, 2018. 35 с.
25. Шість цеглинок в освітньому просторі школи: методичний посібник / упор. О. Рома – The LEGO Foundation. Київ, 2018. 32 с.

Інформаційний ресурс

1. Всеосвіта. URL: <https://vseosvita.ua/news/200-storinok-pro-nus-2302.html>
2. Електронні підручники для Нової української школи. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/810>
3. LEGO Foundation. URL: <https://www.facebook.com/legofoundation/>
4. Нова українська школа. URL : <http://nus.org.ua/>
5. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua>

	5. Студія он-лайн освіти. URL : https://www.ed-era.com/6. Типова документація МОН для практичних психологів.
https://www.pedrada.com.ua/article/2676-mon-rozrobilo-tipovu-dokumentatsyu-dlya-psihologv7. Нормативні документи соціально-психологічної служби
https://school16.klasna.com/uk/site/normativni-dokumenti-so.html |
|--|--|